

ÚLTIMA PEDRADA

SÍMPTOMES DE DERROTA

Ucraïna envia obres d'art a França

Ho va fer França quan era ocupada pels nazis, va fer-ho la República Espanyola quan el feixisme franquista ocupava ja les seves places, ho fa ara Ucraïna. Les obres d'art més estimades i representatives es traslladen fora l'abast de les bombes. Potser el darrer vestigi d'humanisme i racionalitat enmig d'un conflicte. També però, el primer signe de derrota.

Ja fa temps que Ucraïna es va desprent de part del seu patrimoni artístic. Va començar a fer-ho tot just iniciada una guerra que es preveia de quatre dies. Les tropes ucraïneses han resistit fins ara però el degoteig d'exili artístic ha anat continuant.

Finalment, quan entre el cinisme occidental i el poder rus, Ucraïna comença a ser conscient de la seva derrota, es fa pública la seva estratègia per conservar, si més no, una part de la seva història i una secció del Louvre (a Lens) exposa les primeres obres salvades.

Davant les morts i els ultratges d'una guerra actual pot semblar un luxe la salvaguarda de la cultura. No ho és. L'actual poble d'Ucraïna passarà igual que els seus soldats que ara lluiten per cada racó de terra. Passarà el seu president i les seves

ideologies. Només l'art, en qualsevol de les seves formes, sabrà donar en el futur notícia de Ucraïna, com el Coliseu ens adverteix de la cultura romana, el Partenó de la grega i Odin de la nòrdica.

El trist i deplorable és la consciència del derrotat –certa i verificable– de que l'enemic victoriós portarà la seva revenja fins a eliminar qualsevol rastre del país conquerit. Una manera potser d'excusar-se davant la història. Rússia mai no es sentirà culpable de reduir a cendres Ucraïna, la seva llegenda negarà l'existència d'Ucraïna a la que com a molt considerarà una terra traïdora que un dia es va separar de la mare russa. La manca de literatura, pintura o música ucraïneses serà una bona coartada.

Sortosament l'avidesa del conqueridor no sempre triomfa. El Gernika ha tornat a Espanya i ensenya una realitat que els franquistes volien ocultar, testimonis de l'holocaust van poder explicar la matança nazi, un autor potser encara per néixer reviurà la nació Ucraïnesa i un músic hi posarà la nota final.

